

Næringskjeder og næringsnett-Pashto

غذايي زنجير او غذايي شبكه

څنگه چې نباتات عضوي ماليکولونه توليدوي ، مور هغوی ته توليدوونکي وايو. ځکه چې دوی غذايي مواد جوړوي ، يعنظ مور بوټو ته د اوتوتروفې ارگانيزم (ځان تغذيه کول) وايو. حيوانات چې نباتات خوري ، مور هغوي ته وابنه خوړونکي يا لومړني مصرفوونکي وايو. هغه حيوانات چې وابنه خوړونکي حيوانات خوري دويم مصرفوونکي دي. دواړه لومړني او دويمي مصرفوونکو ته مور هيټروټروفې(مختلف) اورگانيزم وايو ، دوی پخپله غذايي مواد نه جوړوي ، مگر مستقيم په کيمياوي انرژي چې شنه نباتات د ضيايي ترکيب د عمليې په جريان کې جوړې ژوند کوي.

په ايکولوژي کې نباتات او حيوانات غذايي سطحه ده ، لکه څنگه چې لاندي عکس کې ښودل شوي.

که مور په يو چاپيريال کې عضوي مادي او انرژي تعقيب کړو يعنې کله چې يو حيوان کوم نبات خوري او پخپله د بل حيوان په واسطه خوړل کېږي، يو غذايي زنجير جوړوي.

د صحرا څخه يوه بيلگه چې د دريو کچو تغضيه ښيي:

وابنه ---- هوسى ----- زمرى

مگر د مادي او انرژي جريان معمولا دومره ساده ندی لکه څنگه چې دلته بيان شوی. دلته به متوجه شئ، چې څو مختلف مصرفوونکي کولی شي له يو ډول توليدوونکي څخه تغذيه وکړي. هوسى نه يوازې وابنه خوري ، بلکه گل ، د ونې پانې او نيلى توت هم خوري. او هوسى پخپله د زمرى او ليوه په واسطه خوړل کېږي. .

لمر

وابنه

غويشه غوړونکى-زمرى

غذايي زنجير

Næringskjeder og næringsnett-Pashto

په يوه ټولنه کې د خوراکي زنځیرونو اړیکي د خوراکي شبکې په نامه یادېږي .
یعنې غذايي شبکه مور ته راښايي چې یو ژوندی موجود د څو نورو یعنې زیاتو ژونديو موجوداتو په واسطه خورل کېږي.
دلته د غذايي شبکه یو مثال وگورئ.

د انرژۍ هرم

د انرژۍ هرم مورنۍ ته ښيي چې لومړني مصرفوونکي څومره انرژۍ د خورويږيدا کولو لپاره کاروي. لومړني مصرفوونکي بايد زياته اندازه خواره واخلې د زیاتو تولیدوونکو څخه تغذیه وکړي ترڅو د رشد، ودې او حیاتي فعالیتونو لپاره کافي انرژي واخلې.

کله چې دویمې مصرفوونکي لومړني مصرفوونکي خوري بیا هم لږه اندازه انرژي لاسته راوړي، ځکه چې زیاته اندازه یې د خوراک په وخت کې ضایع کېږي، نو باید دویمې مصرفوونکي زیات لومړني مصرفوونکي وخورې، ترڅو لازمه انرژي لاسته راوړي. په یو خوراکي زنځیر کې تاسو لیدلۍ شئ چې په هره خوراکي سطحه کې د ژونديو موجوداتو شمېر کمېږي او همدارنگه د خوراکي زنځیر په هره سطحه کې له تولیدوونکو څخه لومړني مصرفوونکو ته او دویمې مصرفوونکو ته همدارنگه په ترتیب سره د انرژۍ اندازه کمېږي. مورنۍ کولی شو په خوراکي زنځیر کې دغه د انرژۍ

Næringskjeder og næringsnett-Pashto

ضایع کېدل د هرم په شکل وینایو. د انرژي هرم دیاگرام دی، چې په خوراکی زنجیر کې لږوالی رابنایي. په پورتنی شکل کې تاسو یو هرم وینئ.

Kilder:

Hentet fra: Næringskjeder og næringsnett

Oppdag naturen, biologi for lærere, grunnskolelærerutdanning. Per Ivar Kvammen, Sigmund Lie, Gunnar Christian Nyhus, Trond Vidar Vedum, Torbjørn Ødegaard.

Næringspyramider: Hentet fra:

<https://no.wikipedia.org/wiki/N%C3%A6ringspyramide>

Bilder. Hentet fra:

Google. - Brukerrettigheter: Merket for gjenbruk